

Snelwegen voorlopig niet uitgebreid, minister Van Nieuwenhuizen moet haar stikstofhuiswerk overdoen

TROUW 10 maart 2021

De verbreding van knooppunt Hoevelaken gaat terug naar de tekentafel. Beeld ANP

Uitbreidingsplannen van diverse wegen gaan terug naar de tekentafel. De Raad van State vindt dat de minister moet uitleggen waarom zij maar beperkt kijkt naar de natuur rond de snelwegen.

Emiel Hakkenes 10 maart 2021, 20:42

De snelwegen bij Den Haag en Hoevelaken worden voorlopig nog niet uitgebreid. Minister Cora van Nieuwenhuizen (infrastructuur en waterstaat, VVD) heeft deze week de benodigde tracébesluiten uitgesteld. Zij doet dat omdat de Raad van State niet akkoord gaat met de manier waarop de minister de stikstofuitstoot van wegverbredingen wil aanpakken. Ook

wegenbouwprojecten bij Nijverdal en bij Arnhem stuiten inmiddels op het stikstofprobleem.

De Raad van State velde afgelopen januari een oordeel over 48 beroepsschriften die waren ingediend tegen het project ViA15. Dat wegenbouwproject moet zorgen voor minder filedruk in de regio Arnhem-Nijmegen. Volgens het tracébesluit, dat minister Van Nieuwenhuizen heeft vastgesteld, wordt ten zuiden van Arnhem de snelweg A15 doorgetrokken en aangesloten op de A12. Ook worden beide snelwegen verbreed.

Bij een dergelijk bouwproject moeten de gevolgen voor de natuur in kaart worden gebracht. Zo mag volgens de Europese wet de wegwitbreiding niet leiden tot extra stikstofneerslag in de natuur. Van Nieuwenhuizen onderkent dit. Zij wil de snelheid op een deel van de snelweg verlagen (zodat het verkeer minder stikstof uitstoot) en ze wil ter compensatie nieuwe natuur aanleggen.

De natuur mag nergens verslechteren

De Raad van State struikelt er echter over dat de minister slechts kijkt naar de gevolgen voor de natuur in een straal van vijf kilometer rond het tracé, terwijl de wet stelt dat de natuur nergens mag verslechteren. Van de stikstofuitstoot van het wegverkeer is bekend dat die zich verder verspreidt dan vijf kilometer. De minister krijgt een halfjaar de tijd om duidelijk te maken waarom zij niet verder kijkt.

In reactie op de uitspraak van de Raad van State heeft Van Nieuwenhuizen nu besloten om twee andere grote wegenbouwprojecten óók terug te halen naar de tekentafel: de verbreding van de A4 bij Den Haag en de aanpak van knooppunt Hoevelaken. De minister zei eerder al dat zij ‘verrast’ was door de uitspraak.

Toch is de regering er al vaker op gewezen dat het problematisch is om de stikstoftoename door wegebouwprojecten slechts binnen een straal van vijf kilometer in kaart te brengen. Veehouders die hun bedrijf willen uitbreiden, bijvoorbeeld, moeten de stikstoftoename daarvan voor het hele land berekenen. Deze verschillende behandeling van boeren en wegebouwers is ‘niet verdedigbaar’, stelde de commissie-Hordijk vorig najaar.

Verkeer en landbouw gelijk behandelen

Deze adviescommissie, onder leiding van emeritus hoogleraar Leen Hordijk, beoordeelde op verzoek van minister Carola Schouten (landbouw, natuur en voedselkwaliteit, ChristenUnie) het rekenmodel waarmee Nederland de stikstofuitstoot uit verschillende bronnen vaststelt. Hordijk adviseerde ‘voor verkeer en landbouw hetzelfde model te gebruiken’. Minister Schouten heeft aan de Tweede Kamer laten weten dat zij nagaat of het mogelijk is om het verkeer en de landbouw gelijk te behandelen. Dat zal voor de zomer duidelijk worden, aldus Schouten.

Door stikstofproblematiek stilgelegde projecten

©TROUW L&F | BRON: RIJKSWATERSTAAT

Beeld Louman & Friso

Volgens de Raad van State kan de uitspraak over het project ViA15 ook gevolgen hebben voor andere wegenbouwprojecten waarbij negatieve natuureffecten op meer dan vijf kilometer afstand niet zijn meegewogen. De minister denkt daarbij dus aan de A4 en knooppunt Hoevelaken, maar

er loopt ook nog een beroepsprocedure tegen de verbreding van de A27 en A12 bij Utrecht. Een woordvoerder van het ministerie van infrastructuur en waterstaat laat weten dat ook de verbreding van de N35 tussen Nijverdal en Wierden in Overijssel een nieuwe onderbouwing nodig heeft.

Aan vakblad *Cobouw* liet de directeur-generaal van Rijkswaterstaat weten zich 'grote zorgen' te maken over de gevolgen van dit stikstofvonnis voor de wegenbouw. Het vonnis betekent niet dat de wegwitbreidingen bij voorbaat onmogelijk zijn. Minister Van Nieuwenhuizen (of haar opvolger) krijgt dus nog de kans haar werkwijze te verdedigen. Ook kan zij er alsnog voor kiezen om de negatieve natuureffecten voor het gehele land in kaart te brengen – en die te compenseren.